

Sdružení Ackermann-Gemeinde a Spirály

Požehnané a pokojné prožití svátků Vánočních a do nového roku hlavně pevné zdraví a spokojenost v osobním i profesním životě přeje členům a příznivcům předsednictvo.

Jaromír Talíř, Helena Faberová, Daniel Herman P. Josef Hurt,
Petr Křížek, Hans Korbel, P. Adrián Zemek O.Praem.,
Marie Smolková, Amálie Kostřížová a Jan Heinzl

Z činnosti SAG

Předsednictvo SAG děkuje všem členům, kteří v letošním roce uhradili členský příspěvek.

Seminář s kněžími, řeholnicemi a řeholníky o využití němčiny v pastoraci

Poslední zářijový den pořádalo Sdružení Ackermann-Gemeinde společně s Sozialwerkem Ackermann-Gemeinde a Goethe-Institutem v Praze seminář pro absolventy jazykových kurzů němčiny, který je kněžím, řeholnicím a studentům teologie nabízen již více jak 10 let. Smyslem letních jazykových kurzů v Heidelbergu, Vierzehnheiligen a Bamberku je nejen výuka jazyka našich jižních a západních sousedů, ale také seznámení se s kulturou a životem tamních církevních společenství. Zářijový seminář byl věnován uplatnění němčiny v pastorační službě a zúčastnilo se jej více jak 20 účastníků z uplynulých let. Všichni se shodli nejen na pozitivním dopadu letního kurzu na jejich znalost němčiny, ale i na důležitosti jazykového vzdělávání pro pastorační práci ve farnostech. Mnoho kněží, sloužících v bývalých německy hovořících farnostech tak němčinu využívá v komunikaci s vyhnanci a jejich potomky, stejně tak při práci s historickými prameny (matrikami) a při kontaktech se přátelými farnostmi v Německu a Rakousku. Pořádaný seminář ukázal nejen potřebnost jazykového vzdělávání v církvi, pro kontakt s našimi sousedy, ale také při studiu teologické literatury. Setkání obohatila přednáška Miloslava kardinála Vlka, ve které zhodnotil z pohledu církve česko-německé vztahy od pádu železné opony. Na závěr byla sloužena mše svatá v kostele sv. Jana Na Skalce, spravovaném Německým katolickým společenstvím. (red.)

Česko-německé putování po svatojakubské cestě

S podporou Sdružení Ackermann-Gemeinde se uskutečnilo od 4. do 6. října společné česko-německé putování po části svatojakubské cesty. Trasa vedla z Prahy do Rožmitálu pod Třemšínem. Poutě se zúčastnilo 10 českých a 20 německých poutníků.

Organizátorem pouti pod názvem „Stavět mosty s Kristem“ byl Michael Neuberger z Katholische Erwachsenenbildung okresu Cham. Trasu připravil Tomáš Jindřich z občanského sdružení Ultraia, které se organizací poutí po Svatojakubské cestě zabývá již řadu let. Za Sdružení Ackermann-Gemeinde se putování zúčastnila Edita Kroupová, která svůj zážitek popsala: „Procházeli jsme krajinou brdských lesů, jejichž podzimní krásu dotvářelo slunečné

počasí. Fyzická námaha - každý den jsme ušli asi 25km – byla provázena modlitbou a mší svatou. Vzájemnou vstřícnost, ohleduplnost a milou atmosféru umocňovala krása tamější přírody, slunečné počasí a všudypřítomný klid. Uvědoměním si významu tohoto putování a spojení všech ve víře se překlenula i jazyková bariéra a tím se naplnilo hlavní motto pouti „stavět mosty“. Bohu díky!“ (red.), foto: Tomáš Jindřich

Výroční konference 2014: Národy spolu a proti sobě: 100 let od velké války

Jak jsme již v minulém čísle našeho Informačního listu uveřejnili, výroční konference našeho sdružení na téma reflektující 100 let od vypuknutí Velké (I. světové) války se uskuteční od 21. – 23. února 2014 v pražském hotelu Exe Iris. Přihlášku naleznete v příloze tohoto čísla Informačního listu, stejně tak na webových stránkách www.ackermann-gemeinde.cz. Účastníci se mohou těšit nejen na zajímavé hosty, ale také na program, který připravujeme s Rakouským kulturním fórem v Praze. Společnou mši svatou budeme slavit již v sobotu večer v kostele Panny Marie Sněžné.

Konference Traumata minulosti v současné společnosti

Je česká společnost v krizi? Jak se promítají traumata z minulosti do současné společnosti a co je příčinou oněch traumat? Umíme se zbavit předsudků a dokážeme vzdorovat jejich zneužití v politice? Otázky historické, filozofické i sociologické byly předmětem přednášek a diskuze na konferenci „Traumata minulosti v současné společnosti“ v univerzitní knihovně.

Konferenci uspořádaly Nadace Konráda Adenauera a sdružení Ackermann Gemeinde ve spolupráci s Fakultou přírodovědně-humanitní a pedagogickou TUL Českou křesťanskou akademií. „Českou historii se jako červená nit táhnou nevyřešené česko-německé vztahy. V době minulé se Praha i díky soužití Čechů a Němců stala významným evropským kulturním centrem. Po druhé světové válce o tento statut přišla. Po roce 1989 svítila naděje, že ho opět získá. Povedlo se to zatím jen částečně,“ řekl v úvodním projevu děkan FP TUL Miroslav Brzezina. Podle děkana jsou ve vědě a výzkumu česko-německé vztahy většinou dobré, v ostatních oblastech včetně umění máme ještě rezervy. Ředitel v zastoupení Konrad Adenauer-Stiftung v Česku a na Slovensku Werner Böhler odmítl návrhy některých politiků udělat za minulostí tlustou čáru a přestat se česko-německou historií zabývat. „Bez znalosti a pochopení třeba i bolestných historických mezníků není cesta k demokracii. Nelze tyto věci zamlčovat a ignorovat. Naopak musíme o nich mluvit v co nejširších souvislostech a všude, kde to je možné,“ prohlásil Böhler.

V hlavní přednášce dopoledního bloku se věnoval historik Adrian Portmann-von Arburg společenským středoevropským traumatům v širších souvislostech. Národní traumata podle něj vyplývají z nízkého sebevědomí a vedou ke krizovým situacím projevujícím se nacionalismem až rasismem. Jsou způsobeny například ztrátou státnosti, jako tomu bylo u Baltických republik. Pro českou společnost jsou stále živými traumaty Mnichovská dohoda, komunistický režim, porážka Pražského jara a následná sovětská okupace. „Nevyřešená traumata jsou jako časovaná bomba. Jsou snadno zneužitelná v politice. Usnadňují totiž najít nepřítele a obrátit k němu pozornost,“ řekl Adrian Portmann-von Arburg.

Radka Denemarková, Kateřina Lozoviuková, Jörg Bernig

Na dané téma se rozvinula bohatá diskuze, kterou moderoval komentátor Českého rozhlasu Radko Kubičko. Sociolog a ředitel agentury STEM, Praha Jan Hartl upozornil na nebezpečí obecné pasivity: „Pokud čekáme, že všechno zařídí ti nahoře, chováme se jako ovce.“ Michal Podzimek z FP TUL se zamyslel nad hledáním chybějící společné ideje. Lékař a terapeut Vladislav Chvála se zaměřil na dopady historických traumat na současnou politickou situaci na Liberecku. Podle něj je pro ni typická především chamtivost. Česko-německé vztahy se uměle přizívují, aby se mohly stát nástrojem politických machinací. „Česko-německé téma je nutné ozdravit tím, že se o něm bude mluvit. Pokud je trauma nevyslovené, nebezpečí trvá a prohlubuje se,“ konstatoval.

Diskutující se shodli na tom, že taková témata je nutno vnést do celé společnosti a nediskutovat o nich jen v odborných skupinách. Je úkolem současných i budoucích pedagogů starat se o kvalitní historické vzdělávání tak, aby žáci, studenti ale i občané školy odrostlí chápali historii v reálných souvislostech bez politických nálepek a frází.

Nezastupitelnou roli v poznávání historie a odstraňování předsudků má i umění. O vyrovnávání se se společenskými traumaty v české a německé literatuře hovořili spisovatelka a literární historička Radka Denemarková a saský spisovatel Jörg Bernig.

Jaroslava Kočárková

Informace nejen z oblasti česko-německých vztahů

Svatováclavskou národní pouť ve Staré Boleslavi navštívil kardinál Marx

Mnichovský kardinál a významná osobnost současné církve, mnichovsko-freisingský arcibiskup Reinhard Marx, se 28. září na Národní svatováclavské pouti ve Staré Boleslavi ve své řeči vyslovil za smíření Čechů a Němců. Připomněl tak tímto výročí Mnichovské dohody. Poutní mše ve Staré Boleslavi se také zúčastnili zástupci Sozialwerku

Ackermann-Gemeinde Mons. Dieter Olbrich a jednatel Matthias Dörr. Za Sdružení Ackermann-Gemeinde do Staré Boleslavi přijeli předseda ing. Jaromír Talíř a člen předsednictva Mgr. Daniel Herman. Oba měli příležitost se s kardinálem Marxem také osobně setkat.

Setkání české a bavorské biskupské konference v Praze

5. listopadu 2013, proběhlo na Arcibiskupství pražském společné jednání České církevní provincie a Freisinské biskupské konference. Program zasedání zakončila společná mše svatá, kterou v bazilice sv. Markéty na Břevnově celebrowali čeští i němečtí biskupové. Hlavním celebrantem byl kardinál Duka, homilii pronesl kardinál Marx. Dvanáct bavorských biskupů a jejich protějšci z českých diecézí se při setkání věnovali možnostem a podmínkám vzájemné spolupráce v různých oblastech života církve. Byli jmenováni dva biskupové, kteří mají na starosti koordinaci budoucí spolupráce Rudolf Voderholzer z Řezna a František Radkovský z Plzně, konkrétními možnostmi kooperace se bude zabývat i ustavená komise. Ta má na starosti účast české strany na Katolických dnech 2014 v Řeznu a na významných poutích v obou zemích či rozvoj vztahů v oblasti vysokého školství i pastorače mládeže. Účastníci si rovněž prohlédli katedrálu sv. Víta. Dobré vztahy s našimi sousedy na biskupské úrovni navázal v lednu letošního roku také kardinál Dominik Duka, který byl, spolu s ostatními biskupy České církevní provincie, hostem setkání bavorských biskupů v klášteře Waldsassen. (red.)

Pomalů začalo být zase dobře – výstava o osudech vyhnaných Němců v poválečném Rakousku

Jednatel Sdružení Ackermann-Gemeinde společně s Mons. Antonem Ottem se poslední říjnový den zúčastnili vernisáže výstavy o osudech vyhnaných Němců v poválečném Rakousku, která se uskutečnila v Dolnorakouském hlavním městě St. Pöltnu. Zahájení výstavy proběhlo v zemském parlamentu pod patronací dolnorakouského vicehejtmana Wolfganga Sobotky.

Zasedání česko-německého diskusního fóra ve Zhořelci

Každoroční zasedání česko-německého diskusního fóra se v letošním roce uskutečnilo v německé části evropského města Zhořelec. Město na Nise, které je řekou od roku 1945 rozděleno mezi Německo a Polsko hostilo diskusní setkání věnované problematice demografického vývoje v obou zemích.

Česko-německý fond budoucnosti má perspektivu i po roce 2017

Špičky německých politických stran CDU/CSU a SPD se dohodly na koaliční smlouvě, v níž je Česko-německému fondu budoucnosti (ČNFB) přislíbena perspektiva i po roce 2017. „Jednoznačně vítáme prioritu, která je v koaliční smlouvě dána česko-německým vztahům,“ uvedl v aktuálním prohlášení Fondu budoucnosti jeho český ředitel Tomáš Jelínek. „Je to pro nás silný signál, že se naše práce zaměřená na smíření, porozumění a spolupráci Čechů a Němců setkává v Německu se širokou společenskou podporou,“ doplnil ho německý ředitel Joachim Bruss.

V kapitole „Silná Evropa: Evropská zahraniční a bezpečnostní politika“ potvrzuje velká koalice svou snahu o rozšíření „bilaterálních iniciativ s našimi střeoevropskými partnery“. Doslovně je zde uvedeno: „Česko-německému diskusnímu fóru a Česko-německému fondu budoucnosti zajistíme perspektivu i po roce 2017.“

Již u příležitosti patnáctiletého výročí Česko-německého fondu budoucnosti se v první polovině letošního roku řada osobností veřejného života, jakož i předních politiků z obou zemí vyslovila pro pokračování práce Fondu budoucnosti, mezi nimi předseda Německého spolkového sněmu Norbert Lammert a tehdejší český ministr zahraničí Karel Schwarzenberg. Česko-německý fond budoucnosti zahájil svoji činnost v roce 1998. Vlády obou zemí zakotvily vznik Fondu budoucnosti do Česko-německé deklarace z ledna 1997, v roce 2006 pak schválily prodloužení činnosti Fondu o dalších deset let.

Zdařilé setkání v jablonecké knihovně

Jablonecké kulturní a informační centrum uspořádalo 29. listopadu 2013 s Městskou knihovnou Jablonec nad Nisou u příležitosti jejího 90. výročí založení inspirativní česko-německé setkání v rámci širšího cyklu „Zapomenuté osobnosti a rodáci Jablonecka“.

Jitka Nosková představila jubilující jabloneckou knihovnu s její, německo-českou historií, nechybělo ani pojednání o dějinách i současnosti knihovny liberecké. Překladatel Petr Dvořáček zajímavě promluvil o posouvání smyslu a chápání řady pojmů v němčině a češtině zejména v oblasti historie a politiky. Doložil své postřehy a zkušenosti řadou příkladů, jež vyvolaly živou diskusi. Dr. Volker Dudeck, z žitavského Muzejního kostela sv. Kříže, se zaujetím

prezentoval novodobou poznávací cestu Česko-německo-polského Trojzemí nazvanou VIA SACRA, jejímž je autorem. Závěrečným bodem bylo vystoupení jablonecké rodačky Žijící v Mnichově, překladatelky Gudrun Heißig. Vylíčila nejen řadu podrobností a osobních zážitků ze svého dětství a mládí v Jablonci před odchodem do Německa, ale i z prostředí sudetských Němců v Bavorsku. Poutavost jejího vyprávění (v němčině a češtině) vyústila v živou diskusi vztahující se k Čechám, minulosti i přítomnosti, a k souvisejícím jazykovým a místopisným otázkám. Mezi německými hosty byly přítomny osobnosti se vztahem k Čechám: emeritní benediktinský opat Emmeram Kränkl OSB (narozený v Klatovech), další emeritní opat Gregor Zasche OSB (s rodinnými kořeny v Jablonci), paleontolog prof. Kurt Heißig či probošt Vyšehradské kolegiální kapituly sv. Petra a Pavla Mons. Anton Otte. Ten svým spontánním vstupem – písní „*Žádnýj neví, co sou Domažlice, žádnýj neví, co je to Taus*“ odlehčil někdy až příliš do vážnosti zabíhající diskusi o oprávněnosti dnešního užívání německých názvů pro česká místa. O náročné simultánní tlumočení se podělil Jan Hanzl s Gudrun Heißig. Velmi zdařilé setkání prokázalo, že zejména osobní kontakty vedou k postupnému porozumění nejednoduchých vztahů mezi Čechy a Němci a k nezaujatému a mnohdy překvapivému odhalování obohacujícího sepětí obou etnik a kultur v době dávné i dnešní.

Vratislav Slezák

Blahopřejeme

Mgr. Daniel Herman, člen předsednictva Sdružení Ackermann-Gemeinde a bývalý ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů byl zvolen ve volbách do dolní komory Parlamentu České republiky poslancem za KDU-ČSL. K získanému mandátu blahopřejeme a přejeme mnoho sil a úspěchů v poslancecké službě.

Matthias Dörr, spolkový jednatel Ackermann-Gemeinde převzal na Německém velvyslanectví v Praze čestné vyznamenání Zlaté srdce pro Evropu, které mu bylo uděleno Kruhem přátel česko-německého porozumění. Čestné vyznamenání je udělováno osobnostem, které se obzvláště zasloužily o česko-německé porozumění.

Okénko Spirály

Spirála jako průvodce Prahou

První listopadový víkend jsme měli tu čest seznámit se na pražském Hradčanském náměstí s téměř 50 návštěvníky z 500 km vzdáleného města Renningen u Stuttgartu. Více než 40 mladých z katolického společenství nás oslovilo s přáním spolupráce při organizaci návštěvy našeho hlavního města.

Naší česko-německou prohlídku Prahy jsme začali na Hradčanech, kde jsme poukázali na všechny významné památky a instituce sídlící na Malé Straně. Samo sebou jsme nezapomněli ani na historii. Poté jsme přes Karlův most došli na Staroměstské náměstí a dále na Václavské náměstí. Tam na nás čekal autobus, který nás převezl do Střešovické vozovny, kde i na nás Pražáky čekal opravdový technický zážitek. Historická tramvaj nás následně provezla hlavním městem. Drnčení a hluk nám

nebránil v nezapomenutelném pohledu přihlížejících, kteří s úsměvem mávali na naši skupinu.

Než jsme se nadáli, sobota byla pryč a my jsme se loučili při německé mši v kostele sv. Jana Na Skalce. Ale jak to tak v životě bývá, svět je přeci jen menší než si myslíme. Nedlouho poté jsme se setkali společně s předsednictvem Junge Aktion s hlavním organizátorem pražského výletu Felixem Lippem ve Stuttgartu. Při společné večeři se přiznal, že kdyby mu tehdy bývala byla Spirála neodepsala na jeho e-mail, nikdy by do Prahy nepřijeli.

Amálka Kostřížová

Zajímavosti, pozvánky a literatura

Knihy

ZŮSTALI TU S NÁMI/BEI UNS VERBLIEBEN, příběhy českých Němců, Antikomplex - Praha 2013, ISBN: 978-80-904421-7-7.

Žádáme všechny členy a příznivce, aby nám posílali informace o zajímavých událostech z jednotlivých regionů. Rádi vaše zprávy otiskneme v příštím Informačním Listu. Děkujeme.

Informační List vychází v Praze 4x ročně. Evidováno u MK ČR E 20858. Číslo 4/2013 vychází v prosinci 2013.

Vydává: SDRUŽENÍ ACKERMANN-GEMEINDE, občanské sdružení, VYŠEHRADSKÁ 49, CZ-128 00 PRAHA 2, IČO 69058211
Tel.: +420 221 979 325, Fax: +420 224 910 569, e-mail: sdruzeni@ackermann-gemeinde.cz, <http://www.ackermann-gemeinde.cz>, BÚ: LBBW Bank CZ a.s. – č. ú. 513 435 1706/4000 pro identifikaci platby uveďte své příjmení.